

Fylkesmannen har stilt kravene utfra Fylkesmannens rolle som regional myndighet med et helhetansvar. Hensynet til NRAs renseanlegg med utslipp til Nitelva vil bli styrket i forhold til tidligere tillatelse.

Vi har i brev av 12.04 2010 til NRA med kopi til eierkommunene lagt føringer og forventninger til regionens avløpshåndtering. I brevet blir det understreket viktigheten av at det må gjøres omfattende tiltak i alle deler av avløpssystemet. Tiltak som begrenser fremmedvannstilførslene til NRA og dermed reduserer utslipp via overløp til Nitelva skal prioriteres. Overløputslippet til Nitelva fra NRA var i størrelsesorden 700-900 kg. fosfor årlig i perioden 2004-2009. Dette er uakseptabelt stort. Det har også vært en negativ utvikling med økte årlige utslipp.

Kommunen har satt i gang viktig arbeid med å løse miljøutfordringer i Fjellhamarelva. Denne berører et større nedbørfelt og er også av regional karakter. Kommunen har de siste årene en betydelig årlig fornyelse av gammelt ledningsnett med fokus på innlekking.

Å kombinere høy vekst i befolkning- og næringsutvikling med skjerpede krav til vannkvalitet er utfordrende. Dette viser behovet for sammenhengende gode tiltak over tid og med betydelig fokus på 2021 hvor målene om god økologisk tilstand i vannkvalitet i alle vannforekomstene skal være oppfylt.

Klimaendringer har allerede medført endringer i nedbørstrukturen. Denne utviklingen må forventes å fortsette. Dette vil få konsekvenser for avløpssystemets funksjon. Økende nedbørmengder og sterkere nedbørintensitet vil føre til økende innlekking og overløputslipp hvis ikke tilstrekkelig mottiltak settes inn. Økt andel tette flater betyr at overvannet må i størst mulig grad behandles lokalt og ikke knyttes til avløpssystemet. Vi vet at kommunen har gode eksempler på lokale rensedammer av overvann. For å tilpasse ulike typer overvann- og avløpsplanlegging er det nødvendige å analysere og dokumentere kapasitet og risiko for avløpsledninger som følge av fremtidig endret nedbørsituasjon og den betydelige veksten i kommunen. Det må legges overordnede planer som gir et godt grunnlag for en fremtidig avløpsstrategi som er tilpasset lokale og regionale hensyn.

Fylkesmannen har som følge av de overnevnte momenter vektlagt krav om fornyelsesplaner på avløpsledninger som skal vise sammenhengende fornyelse frem mot år 2021. Det å få til en bærekraftig fornyelse er et viktig siktemål. I tillegg må kommunen utarbeide plan for reduksjon av fremmedvann til avløpssystemet. Både med hensyn på NRAs utslipp til Nitelva men også for de delene av lokale vassdrag som i dag er påvirket av avløpsutslipp.

Vi har valgt å sette tidsfrister likt i forhold til oppgaveløsning for de tre eierkommunene til NRA. Det forventes helhetlige og gode gjennomarbeidede planer på et komplisert fagområde. Det vil bli viktig å få videreutviklet kunnskapsgrunnlaget om ledningsnett. Gjennomføringen vil være avhengig av gode prosesser internt med bred involvering.

Tillatelsen kan ses i to trinn hvor det i neste trinn kan være aktuelt med mer konkretisering av tiltak når tiltaksanalysene for oppfølging av EUs vanndirektiv er ferdigstilt i 2014.

Risikoklasse og gebyr:

Fra 1. januar 2007 endret Miljøverndepartementet forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyrer for forurensningsmyndighetenes arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven.

Gebysats for konsesjonsbehandling:

Fylkesmannens arbeid med utarbeidelse av tillatelser jfr. forurensningslovens § 11 er omfattet av gebyrordningen og dette innebærer at det skal betales et gebyr til statskassen for saksbehandlingen jfr. forurensningsforskriften § 39-3. Gebysatsen for utarbeidelse av denne tillatelse vurderes til å tilsvare sats 3 med gebyr kr. 50.100.-. jfr forskriftens § 39-4. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes.

Vedtak om plassering i risikoklasse:

Ved kontroll i virksomheter med tillatelse skal det betales gebyr etter faste satser basert på virksomhetens risikoklasse jfr. forurensningsforskriften § 39-6 og § 39-8. Risikoklasse fastsettes i tillatelsen.

Fylkesmannen har på bakgrunn av vurderinger om utslipp, potensialet for utslipp og områdenes sårbarhet fastsatt at kommunens avløpssystem plasseres i risikoklasse 3.

Kontroll av virksomheter plassert i risikoklasse 3 gjennomføres normalt med 3-4 års mellomrom i form av endagskontroll, eventuelt som systemrevisjon med 6 års mellomrom.

Klageadgang:

Vedtakene om krav, plassering i risikoklasse og saksbehandlingsgebyrets størrelse kan påklages til Klima- og forurensningsdirektoratet innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Are Héden
Seksjonssjef

Simon Haraldsen
Senioringeniør

Godkjent og ekspedert i papirform uten underskrift.

Vedlegg

1 Ny utslippstillatelse på avløpssektoren for lørenskog kommune

Kopi: Nedre Romerike Avløpsselskap (NRA)
Strandveien 22
2010 Strømmen.

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

HOVEDKONTOR OG POSTADRESSE: TORDENSKIOLDSGT.12, POSTBOKS 8111 DEP. - 0032 OSLO
TELEFON: 22 00 35 00 - TELEFAX: 22 00 35 35 - TELEFAX FOR MILJØVERNAVD. 22 00 36 58.

UTSLIPPSTILLATELSE FOR KOMMUNALT AVLØPSVANN LØRENSKOG KOMMUNE

I medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 (forurensningsloven), § 11,16,18 og kapittel 14 i forurensningsforskriften gir Fylkesmannen i Oslo og Akershus tillatelse til Lørenskog kommune for utslipp av kommunalt avløpsvann. Tillatelsen er gitt på nærmere angitte vilkår med hjemmel i § 16 i forurensningsloven.

Lørenskog kommune
PB. 304
1471 Lørenskog

Org.nr. 842 566 142
Kommunenr. 0230
Risiko klasse 3
Tillatelsen gjelder fra: 10.november 2010

Dato: 10.11 2010.

Are Heden
Seksjonssjef

Simon Haraldsen
Senioringeniør.

INNHALDSFORTEGNELSE

1. TILLATELSENS RAMME

2. UNDERSØKELSER, UTREDNING OG RAPPORTERING MED FRISTER

3. MILJØRISIKOVURDERING-HÅNDTERING OG BEREDSKAPSMESSIGE TILTAK MOT AKUTTUTSLIPP

3.1 Klimatilpasset risikovurdering

3.2 Risikohåndtering

3.3 Beredskapsplan

3.4 Varslingsplikt

4. FUNKSJONSKRAV

4.1 Krav til totalsystemet

4.2 Utslipp fra overløp på transportsystemet.

5. OVERSIKT OVER ALLE PUNKTUTSLIPP

6. RESIPIENTUNDERSØKELSE OG OVERVÅKING

7. PLAN FOR REDUKSJON AV FREMMEDVANN OG PLAN FOR FORNYELSE AV AVLØPSNETTET

7.1 Generelt

7.2 Plan for reduksjon av fremmedvann til avløpsnett

7.3 Plan for fornyelse av avløpsnett

8. PÅSLIPP TIL AVLØPSNETTET

9. KRAV TIL ÅRSRAPPORTERING

10. INTERNKONTROLL

11. GENERELLE VILKÅR

11.1 Utslipsbegrensninger og plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

11.2 Ansvarsforhold

11.3 Tilsyn

Vedlegg Begrunnelse for vedtak

1. TILLATELSENS RAMME

Tillatelsen omfatter **kommunens transportsystem for avløpsvann frem til påslippspunktet til RA-2 rensanlegg**. Det tillates utslipp via rensanlegget RA-2 og regnvannsoverløp til lokale resipienter.

Følgende utslippstillatelser gjelder ved siden av denne:
Utslippstillatelse for Nedre Romerike avløpsselskap (NRA)

2. UNDERSØKELSER, UTREDNINGER OG RAPPORTERING MED FRISTER

Referanse	Dokument/Plan som må utarbeides	Tidsfrister
3.0 Krav til miljørisiko-vurdering og håndtering	Handlingsplan og oppdatert beredskapsplan	Innen 01.06. 2011 og 01.01.2012
5.0 Oversikt over alle punktutslipp	Årsrapport	15.03 hvert år
6.0 Overvåking av vannkvalitet	Program for resipientundersøkelse	I samråd med vannområdeutvalg og VRM*
7.0 Plan for reduksjon av fremmedvann	Handlingsplan	Innen 01.01.2012
8.0 Program for fornyelse av avløpsnett	Politisk behandlet program	Innen 01.01.2012
9.0 Påslipp til avløpsnett	Kartlegging industri	Innen 01.01.2012

* VRM- vannregionmyndighet

3. MILJØRISIKOVURDERING –HÅNDTERING OG BEREDSKAPSMESSIGE TILTAK MOT AKUTTUTSLIPP

3.1 Klimatilpasset risikovurdering av avløpsanleggene.

En klimatilpasset miljørisikovurdering skal gjennomføres innen 01.06.2011.

En kritisk gjennomgang av forhold som kan forårsake utilsiktede forurensningsutslipp skal foretas. Herunder en analyse av konsekvensene av klimaendringer for avløpssektoren. Risikoreduserende tiltak skal identifiseres med hensyn til hendelser med uakseptabel risiko. Identifikasjonen av mulige tiltak gjøres utfra de farer, hendelseskjeder og konsekvenser samt vektning av disse som er beskrevet i risikoanalysen. For hvert av tiltakene skal det vurderes risikoreduserende effekt.

3.2 Risikohåndtering

En handlingsplan for risikohåndtering skal utarbeides innen 01.01.2012 som viser planlagt gjennomføringen av risikoreducerende tiltak i tid, herunder klimatiltak.

På bakgrunn av risikovurderingen utarbeides en handlingsplan for forebyggende tiltak som viser tiltaksprioritering, beslutninger om tiltak og planlagt gjennomføring av tiltak i tid. I planen bør det fremgå et resultatoppfølgingssystem på effekten av gjennomførte tiltak.

3.3 Etablering av beredskap

En beredskapsplan skal foreligge samtidig med tiltaksvurderingen .

På bakgrunn av farer, hendelseskjeder og konsekvenser som er identifisert etableres oppdateres beredskapsplan mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisiko som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal dokumenteres i en beredskapsplan. En beredskapsplan skal kontinuerlig evalueres.

3.4 Varslingsplikt

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av betydning skal omgående varsles Fylkesmannen. Varslingskjema finne på Fylkesmannen.no/skjemabibliotek. Kommunen skal innhente godkjenning fra Fylkesmannen ved planlagte tiltak/arbeid som medfører direkte utslipp mer enn 1000 pe i over 1 time eller en tilsvarende utslippsmengde. Dette gjelder også for mindre utslipp dersom utslippet får betydning for kommunenes overholdelse av tillatelsens krav. Tilsvarende grense gjelder også for akutt utslipp.

4. FUNKSJONSKRAV

4.1 Krav til totalsystemet

Som eierkommune til NRAs renseanlegg må kommunen i samarbeid med kommunene Skedsmo og Rælingen medvirke til at transportsystem og renseanlegg ses i en helhetlig sammenheng og bidra til en driftoptimalisering av totalsystemet.

Kommunen skal medvirke til at det utvikles gode samarbeidsprosedyrer- og rutiner med NRAs renseanlegg og de andre eierkommunene for å minimalisere utslipp fra NRAs renseanlegg. Det vises til internkontrollforskriftens § 6 om krav til samordning.

4.2 Utslipp fra overløp på transportsystemet

Kommunen skal ha utslippskontroll med faste prosedyrer og rutiner for å minimalisere utslipp fra overløp og for å dokumentere utslipp fra disse. Hvert av overløpene skal vurderes med hensyn på viktighet og risiko og settes inn i et risikoklassifiseringssystem.

For overløp skal det skilles mellom regnvannsoverløp og nødoverløp.

Generelt krav til overløp som avlaster regnvann (regnvannsoverløp).

Med regnvannsoverløp menes her overløp som avleder/avlaster avløp under gitte nedbørsituasjoner.

Hvert overløp skal fjernovervåkes og ha installert utstyr for :

- registrering av driftstid
- avlastet mengde eller beregning med kalibrerte modeller.

Overløp med partikkelseparasjon og/eller beste tilgjengelig teknologi (BAT) skal installeres ved rehabilitering. (jfr. §14-5 i forurensningsforskriften)

Overløpsutslippene skal ikke skape estetiske påvirkning i/ved utslippsstedet.

Generelt krav til nødoverløp(trer i funksjon ved feil på anlegget)

Nødoverløp er overløp som normalt ikke skal brukes, og er plassert i et anlegg , basseng eller ledning av sikkerhetsmessige grunner.

For alle nødoverløp skal det være et system for varsling av feil, for eksempel fjernovervåking. Avbøtende tiltak skal iverksettes umiddelbart slik at forurensningen kan begrenses mest mulig inntil feil er rettet.

Alle utslipp fra nødoverløp skal registreres som avvik og forebyggende tiltak skal iverksettes umiddelbart.

5 OVERSIKT OVER ALLE PUNKTUTSLIPP

Utslippsregnskapet skal oppsummere alle viktige punktutslipp og sendes Fylkesmannen innen 15. 03 hvert år.

Kommunen skal ha oversikt over alle sine punktutslipp til vannforekomster som ikke oppfyller god vannstatus.

Med punktutslipp menes her utslipp fra transportsystemet via regnvannsoverløp, nødoverløp, overvannsutslipp og større lekkasjepunkter i nettet.

Kommunen skal hvert år utarbeide et utslippsregnskap for de kommunale utslipp innenfor rensedistriktet. Dette inngår i årsrapporten til Fylkesmannen etter standard utslippskjema som finnes på www.Fylkesmannen.no.

Totalfosfor benyttes som parameter ved beregning av totalutslippet.

Utslipp fra regnvannsoverløp skal beregnes med antall m³ vannmengde og med antatt konsentrasjon 1 mg totP pr. liter som et gjennomsnitt. Utslipp fra nødoverløp skal beregnes så nøyaktig som mulig på grunnlag av registrert driftsstans ved pumpestasjoner o.l.

Kommunen skal kartlegge utslippene fra overvannsnett som grunnlag for helhetlige tiltaksvurderinger. Det må påses at overvannsutslippene ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

Kommunen må inkludere alle tilfeldige og uforutsette utslipp (akutt utslipp) i utslippsregnskapet.

6 RESIPIENTUNDERSØKELSE OG OVERVÅKING

Kommunen skal delta i samordnede overvåkingsprogram for hele nedbørfeltet og med felles rapportering.

Kommunen skal utføre regelmessige undersøkelser og overvåking av de vannforekomster som berøres av avløpsvann som tillatelsen omfatter. Kommunen inngår i 1. planperiode i oppfølging av EUs vanndirektiv og deltar allerede i overvåkingsprogram som er tilpasset direktivets føringer. Overvåkingsprogrammet skal optimaliseres og kvalitetsikres i 2010 basert på tiltaksanalysen som nå er gjennomført og de erfaringer en hittil har fått fra overvåkingsprogrammet fra 2008. Optimaliseringen av overvåkingsprogrammet skjer i samarbeid med de øvrige parter og omfatter blant annet stasjonsnett, parametere og frekvensvurderinger avhengig av informasjonsviktighet og type.

7 PLAN FOR REDUKSJON AV FREMMEDVANN OG FORNYELSE AV AVLØPSNETTET

7.1 GENERELT

I følge forurensningsforskriftens § 14-5 skal avløpsnett , uten at det medfører uforholdsmessige store kostnader, dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes med utgangspunkt i den beste tilgjengelig teknologi og fagkunnskap, særlig med hensyn til

- a) avløpsvannets mengde og egenskaper,
- b) forebygging av lekkasjer og
- c) begrensning av forurensning av resipienten som følge av overløp

Kommunen må holde seg oppdatert på ny avløpsteknologi og ta i bruk bærekraftig teknologi for å begrense utslipp på forurensningsutsatte områder.

7.2. PLAN FOR REDUKSJON AV FREMMEDVANN TIL AVLØPSNETTET

En målrettet handlingsplan for reduksjon av fremmedvann til avløpsnettets innen 01.01.2012.

Det skal foretas en helhetlig gjennomgang av de ulike problemtyper inntak og infiltrasjon av uønsket vann (fremmedvann). Hovedvekt skal legges på miljømessige konsekvenser. En målrettet handlingsplan skal utarbeides og siktemålet er å effektivisere ledningsnettets for oppsamling av avløpsvann. Målsetting skal være å minimalisere tilførslene av fremmedvann til det kommunale nettet og bringe avløpet i størst mulig grad frem til effektiv rensing på NRAs renseanlegg med minst mulig tap underveis. Planen bør bygge på tidligere utredninger og erfaringer kommunen har gjort. Det vises også til kapittel 3 i tillatelsen hvor tiltak for å møte klimaendringer inngår.

7.3 PLAN FOR FORNYELSE AV AVLØPSNETTET

Et politisk behandlet Fornyelsesprogram for avløpsnettets for perioden 2011-2021 sendes Fylkesmannen innen 01.01.2012

En av de viktigste utfordringene på avløpssektoren er hvorledes og med hvilken takt det eksisterende ledningsnett trengs å fornyes. Det er viktig at en her foretar en langsiktig planlegging og bygger opp kunnskap for prioritering av planlagt fornyelse. Kommunen skal utarbeide et program for å utvikle en **bærekraftig fornyelse** av avløpsnettets som viser det fremtidige behovet for fornyelse og gjennomføringen av dette. Programmet skal være sammenhengende og omfatte de neste 10 år, perioden 2011-2021, og vil forberede endringer i gebyr- og budsjetter fremover.

8 PÅSLIPP TIL AVLØPSNETTET

En risikokartlegging av virksomheter med påslipp til det kommunale avløpsnettets skal foretas innen 01.01.2012.

Forurensningsforskriftens § 15 A gir kommunens en viktig rolle som myndighet for påslipp til avløpsnettets utfra bestemte kriterier fastsatt i § 15A-4.

Kommunen skal ha en oppdatert oversikt over virksomheter med påslipp til kommunalt nett og vurdere risiko og behov for vedtak om påslippskrav med hjemmel i forurensningsforskriftens kap.15A. Utarbeidelse av bestemmelser for påslipp til avløpsnettets fra virksomheter med blant annet spesifikke krav til forbehandling før påslipp vil være en viktig del av dette arbeidet.

9. KRAV TIL ÅRSRAPPORTERING

9.1 Rapportering til KOSTRA

Kommunen har rapporteringsplikt til staten gjennom KOSTRA systemet innen 15.februar året etter utslippsåret.

9.2 Årsrapport til Fylkesmannen

Årlig egenrapport skal følge kalenderåret og rapporteres elektronisk på standardskjema som finnes på Fylkesmannen.no/skjemabibliotek.

Kommunen skal i årsrapporten til Fylkesmannen innen **15.03** hvert år dokumentere forhold som er av betydningen for Fylkesmannens bedømmelse av om krav i utslippstillatelsen blir oppfylt. Rapporten vil bli viktig for Fylkesmannens arbeid med oppfølging av EUs vanndirektiv.

Fylkesmannen vil utarbeide en ny mal for årsrapportering. Årsrapporten vil bli samordnet med Kostra og fylkeskommunal rapportering knyttet opp mot EUs vannrammedirektiv når dette blir satt i system.

10 INTERNKONTROLL

Kommunen plikter å etablere internkontroll for avløpsvirksomheten i henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Internkontrollen skal bl.a sikre og dokumentere at kommunen overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Kommunen plikter å holde internkontrollen oppdatert. Det skal bl.a kartlegges farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, jfr tillatelsens punkt 4.1. Slike vurderinger skal også inngå i planleggingen av nye anlegg.

11 GENERELLE VILKÅR

11.1 Utslippsbegrensninger og plikt til å redusere forurensning så langt som mulig.

Det er satt krav til overløpenes driftstid da utslippene her er antatt å ha størst miljømessig betydning. Selv om utslippsrammene overholdes plikter kommunen å redusere utslippene fra ledningsnettet så langt som mulig, jfr punkt 4, 5 og 9.

Kommunen plikter å holde seg oppdatert på avløpsteknologi og benytte de miljømessige best tilgjengelige teknikker som gjelder for denne type virksomhet. Se tillatelsens punkt 8 og 9.

11.2 Ansvarsforhold

Kommunen er ansvarlig for at utslippsbegrensninger overholdes og at avløpsanleggene drives i samsvar med god og anerkjent praksis innen fagområdet.

Denne tillatelsen fritar ikke kommunen for innhenting av tillatelser for andre sider ved bygging og drift av avløpsanleggene, f.eks. arbeidsmiljø, brann og eksplosjonsvern.

Tillatelsen fritar ikke kommunen for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jfr. forurensningslovens § 10, annet ledd.

Kommunen har plikt til å redusere forurensning så langt som mulig, jf 1.7. Kommunen har også plikt til å bidra til å redusere risikoen for at kjemikalier skader miljø og helse.

11.3 Tilsyn

Kommunen plikter å la representanter fra Fylkesmannen eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med avløpsanleggene til enhver tid.

VEDLEGG.

BEGRUNNELSE FOR VEDTAK

Fylkesmannen legger stor vekt på kommunens pågående arbeid med å bidra til og beskytte økosystemer og brukerinteressene i sine vannforekomster gjennom å minimalisere utslipp fra avløpssystemet. Arbeid med avbøtende tiltak med hensyn på klimaendringer, høye vannkvalitetsmål gjennom EUs vanndirektiv skal kombineres med en sterk urbanisering i deler av kommunen på allerede forurensningsutsatte områder. Dette vil bli spesielt krevende. Tillatelsen vil være et virkemiddel for å sikre fremdrift i forhold til EUs vanndirektiv, styrke beslutningsgrunnlaget for valg av bærekraftige løsninger i kommunen gjennom å konkretisere spesifikke oppgavetyper og tidsfrister for disse. Kravene vil i tid være tilpasset vannområdet LEIRA-NITELVAs arbeid med oppgavene knyttet til oppfølging av EUs vanndirektiv.

Fylkesmannen legger vekt på at en i kommunens avløpsplanlegging legger til grunn en helhetlig- og kunnskapsbasert vannforvaltning.

Vi synes at kommunen har utviklet en god dokumentasjonskultur på avløpsområdet og for tilstandsvurdering av resipienter. Her legger vi vekt på at kommunen bygger videre på sine eksisterende resultatrapporteringssystem og supplerer og samordner disse med andre aktører der dette er nødvendig. Av hensyn til de fremtidige store kostnadene på tiltak på ledningsnettet blir det spesielt viktig at kunnskapsgrunnlaget på dette innsatsområdet styrkes.

Det må hele tiden vurderes om avløpsplanlegging og tiltak er samstemt i forhold til kommunens øvrige planer blant annet klima- og energiplan og utbyggingsplaner.

Den viktigste årsaken til ukontrollerte utslipp og at avløp ikke kommer frem til effektiv rensing, er de nedbøravhengige tilførslene av fremmedvann. Vi forventer derfor at lokal overvannshåndtering og flomveier får økt fokus i forbindelse med klimatiltak. Her må det satses både i forhold til eksisterende bebyggelse og til nye utbyggingsområder.

Vi lar kommunen definere hva som er beste tilgjengelige teknologi med hensyn på avløpsnettet, men det forventes økt fokus på bruk av ny bærekraftig avløpsteknologi for å redusere utslipp ytterligere på en optimal og fremtidsrettet måte.

KOSTRA-data viser at fornyelsen av avløpsnettet i kommunen har vært lav de siste årene. Foreldet avløpsnett kan føre til ukontrollerte utslipp og økende forurensningsutslipp til sårbare resipienter. Før eller siden må alle ledninger fornyes. Langsiktig planlegging og retningslinjer for prioritering av tiltak blir viktig for å møte et økende forfall.

Tillatelsen er basert på at kommunen har et operativt internkontrollsystem og at kommunen bl.a gjennom egne revisjoner påser at kravene i tillatelsen oppfylles. Fylkesmannen har forventninger til at kommunen begrenser utslippsmengdene utover tillatelsens krav når resipientforhold og brukerinteresser tilsier dette.